

Sevgili Okuyucular

Bir asırdır süren **Dilde, Fikirde ve İşde Birlik** ülküsünün gerçekleşmemesi için, Ruslar'ın, İran'ın ve Çin'in uyguladığı politikalara ilave olarak batı aleminin de çeşitli projeler uyguladığı bir gerçektir. Çin ve İran, Arap alfabesini muhafaza ederek ve Türkçe eğitimi yasaklayarak, alfabe birliğini engellerken Ruslar da her Türk topluluğuna ayrı ayrı alfabeler vererek Türklerin birbirlerini okumalarına ve yazı dilinde birbirleriyle anlaşmalarına engel olmuşlardır. Mesela Kazakistan'da bir sese tekabül eden harf, Kırgızistan'da başka sese tekabül ettirmek suretiyle açıkça kasıtlı bir bölücülük yapılmış ve tek milletten çeşitli milletler oluşturulmaya çalışılmıştır. Bunda kısmen de başarılı olunmuştur.

Geçen asrın sonunda ortaya çıkan dil birliğini gerçekleştirmenin asli şartı olan alfabe birliğini sağlama imkanı da maalesef bu defa kendimiz tarafından katledilmiştir. Latin alfabesinde bütün Türkleri birleştirmek için sonsuz bir gayret sarf eden vakfımıza en büyük destek bugünkü TBMM Başkanımız sayın **Köksal Toptan**'dan gelmiştir. Bir milyon alfabenin bastırılmasını sağlayan o günkü Milli Bakanımız bu konuda yüksek idrak ve irade göstermiştir. Bu alfabeler Türkiye Türkçesi alfabesinin kolaylıkla benimsenebilecek bir alfabe olduğu kanaatini yaygınlaştırılmak için her yere dağıtılmıştır. Ancak Türkiye'de düzenlenen kurultaylarda 29+5 şeklinde acayip bir alfabe kabul edilmiştir. Bununla alfabe birliği zaten red edilmiş olmaktadır.

Cumhurbaşkanımız sayın **Dr. Abdullah Gül**'ün bu konuyu ilim adamları ile birlikte bir seyahatte ele almış olmasından son derece umutlandım. Pek çok konuşmamda hatta yazımda Türkleri tek alfabaya kavuşturacak siyasi iradeyi ortaya koyacak liderlerin, dünyanın her yerindeki torunlarımız, erken olursa çocuklarımız tarafından, altından heykellerinin dikileceğini belirttim. Altından heykele en lâyük liderler sadece ve sadece bu konuyu halleden liderler olabilir.

Bu konuda 1989'da ve 1990'da Vakıf olarak o günün devlet başkanlarına yaptığımız müracaatlarda şu prensipleri ortaya koymuştuk:

1- Hiçbir dilin iki alfabesi yoktur. (Şimdi Türkçe'nin 30 Kiril, 8 de Latin olmak üzere 38 çeşit alfabesi vardır.)

2- Alfabe "İlim" işi değildir. İlimin alfabesi transkripsiyon alfabesidir. İlim adamları diledikleri kadar harf ve işaret kullanabilirler.

3- Alfabe siyasi bir iştir. Medeniyet dairesini değiştirir. Kendine mahsus tek alfabe ile okuyup yazan topluluklar, konuşma dilinde anlaşamaları bile (Araplar gibi), ayrı bir "medeniyet dairesi" teşkil ederler.

4- Alfabe teknik bir iştir. Basit olmalı, kolay öğrenilmelidir.

5- Alfabe iktisadi bir iştir. Değiştirmenin maliyeti çok ağırdır. Ayrıca kültürel maliyeti de hesaplanamayacak kadar yüksektir. Bu sebeble bir

defada ve kesin olarak halledilmelidir. Tek alfabenin sağladığı iktisat da hesaplanamayacak kadar çok yüksektir. Çünkü Yakutistan'da basılan bir kitap İstanbul'da da okunursa baskı miktarı yüksek tutulur ve birim maliyet çok düşer. Sözlükler yardımıyla herkes, zamanla, aynı kitabı okuyabilir hale gelir.

6- Türkiye Türkçe'sinin alfabesi yukarıdaki prensiplere uygundur. Türkçe'nin gelişme seyri dikkate alınarak ve Türk boylarının bazılarının temsilcileri ile birlikte hazırlanmıştır. Arabın ve Farsın seslerine yer vermez. Türkçe'den de bazı sesleri içine almaz. Ama bunlar öğretilir. İngilizce'de (c) harfi yeri gelir (s) okunur, yeri gelir (k) okunur. Ayrıca Türkiye Türkçesi'nin yeni alfabesi ile meydana getirilmiş edebiyat, tarih boyunca, Proto-Türkçe dahil, meydana getirilmiş yazılı edebiyattan kat kat fazladır ve 70 milyonluk en büyük Türk topluluğunun alfabesidir.

7- Buna rağmen eksik seslere rağmen ısrar mantıksızlığı devam edecek ve bu husus yazı dilinde birleşme engeli olacaksa, Arabın ve Farsın sesleri ve eksik sesler için yeni harfler (x, w, ə, q... gibi) yerine uygun harflerin altına veya üstüne işaretler (**ķ, ħ, ê...**) konulabilir. Türkiye Türkleri bugünkü alfabeyi kullanmaya devam eder. Başka coğrafyadaki Türkler ise işaretli olanları kullanırlar. Bizim çocuklarımız hiç güçlük çekmeksizin bizim ve onların yazılarını okurlar, onların çocukları da imlâ hatası kabul etmelerine rağmen bizim yazılarımızı doğru okurlar. Zamanla da bu yabancı seslerden vazgeçerler. Çünkü bunları Türkçe zaten Türkçeleştirmektedir, veya yerlerine Türkçelerini koymaktadır.

Sonuç, işaretli harfler bugünkü Türkiye Türkçesinin alfabesinde bulunmak ve sayıları beşi geçmemek üzere 29+5 veya 29+4 ilkesi uygulanabilir. Bunun dışında hiçbir yeni harf kullanılamaz.

Tanrı Türk'ü Korusun.
Prof. Dr. Turan Yazgan